**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ“**
**гр. Ген. Тошево, п.к.9500, област Добрич, ул. „Г. С. Раковски“ 16**
http://www.smirnenski-gt.org, **e-mail:** info-800073@edu.mon.bg, **тел: +359888011970**

***УТВЪРЖДАВАМ:*** .....
***Петя Панева***
***Директор на ОУ „Христо Смирненски“***

# ЕТИЧЕН КОДЕКС

## на училищната общност в ОУ „Христо Смирненски”

## град Генерал Тошево

## за учебната 2026/2027 г.

Кодексът е изготвен на основание чл. 175 ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование, съгласно чл. 263, ал. 1, т. 14. Същият е предоставен за запознаване на педагогическите специалисти и непедагогическият персонал на Общо събрание с Протокол №4/10.09.2026 г. и на Педагогическия съвет с Протокол № 12/11.09.2026 г., утвърден със Заповед № РД 03-05/ 15.09.2026 г. на директора на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево.

## ВЪВЕДЕНИЕ

ОУ „Христо Смирненски“ гр. Генерал Тошево е училище с дългогодишна история, което гради обществен авторитет с всеки свой випуск от успешно завършващи ученици.

Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел: качествено образование.

Успешни училищни общности са възможни при наличие на ясно дефинирани правила за поведение и взаимодействие между отделните техни членове. Тези правила се основават на високо ниво на сътрудничество, взаимно уважение и зачитане на индивидуалните различия. Грижата за другия и общността като цяло, съчетани с интереси и стремеж към постижения оформят и облика на едно съвременно училище.

Настоящият ***Етичен кодекс на училищната общност*** при ОУ „Христо Смирненски“, гр. Ген.Тошево представя стандартите за етично поведение на работещите с ученици и регламентира правила, които следва да се спазват в ежедневната работа и при възникване на конфликтни ситуации.

Създаден е и приет от представители на ***Педагогическия съвет, Обществения съвет, Училищното настоятелство и Ученическия съвет*** при ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево.

### Глава първа
### ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

**Чл.1.** (1) Този кодекс определя принципите и правилата за поведение на участниците в образователния процес – педагогически специалисти, непедагогически персонал, ученици и родители в ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево, и има за цел да повиши общественото доверие в техният професионализъм и почтеност, както и да издигне престижа на българското образование и ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево в частност.

(2) Кодексът е създаден на основание разпоредбите на ***чл.175, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование*** (ЗПУО). Редът за създаването му е определен в Правилника за дейността на училището, в съответствие с изискванията на ЗПУО.

(3) Кодексът цели да зададе правила за общуване и взаимодействие в училищната общност. Членовете на училищната общност в ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево – ученици, учители, работници/служители и родители имат право на училище, в което безопасността и сигурността са най-важни.

**Чл.2.** Всеки член на общността е отговорен да съдейства и спомага за създаването на благоприятна и окуражаваща среда за пълноценно учене и личностно развитие.

**Чл.3.** Основна цел на настоящият Етичен кодекс е да формулира принципи и ценности, които да обединят общността в училище. Предназначението му е да формира култура на общуване, споделяна от всички нейни членове.

**Чл.4.** Участниците в училищната общност на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево приемат и се стремят към следните общи ценности:

1. Толерантност и разбиране;
2. Доверие, уважение и грижа;
3. Отговорност и лоялност;

4. Вежливост и коректност;
5. Честност и справедливост.

**Чл.5.** В своите дейности и взаимоотношения, участниците в училищната общност на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево се ръководят от следните общи принципи:

1. Всеки човек има уникална стойност, която трябва да бъде уважавана и зачитана;
2. Всеки има право на свобода на словото и убежденията, доколкото това не нарушава същото право у другите;
3. Всеки има право на себереализация, доколкото това не нарушава същото право у другите;
4. Всеки има право да защитава своите интереси, доколкото това не противоречи на интересите на общността;
5. Всички членове на общността спазват върховенството на закона и създадените от самата нея правила.

## Глава втора
## ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ЗАИНТЕРИСОВАНИТЕ СТРАНИ

**Чл.6.** (1) Във взаимоотношенията си с ***Министерството на образованието и науката, Регионално управление на образованието - Добрич и Община Генерал Тошево,*** служителите на ОУ „Христо Смирненски“ изпълняват точно, добросъвестно и в срок поставените задачи и предписания.

(2) С действията си, служителите на образователната институция не уронват престижа на Министерството на образованието и науката и Регионално управление на образованието - Добрич, а допринасят за увеличаване на доверието в него.

(3) Служителите на образователната институция поддържат добри взаимоотношения с представителите на РУО – Добрич.

(4) Служителите на образователната институция поддържат добри и ефективни взаимоотношения с представителите на общността, в т.ч. с общинска администрация и с представители на бизнеса, както и с представители на медиите за отразяване на добрите постижения на ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево и укрепване авторитета на институцията.

(5) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(6) Служителите извършват административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(7) Служителите отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват. При необходимост пренасочват въпросите към други свои колеги, притежаващи съответната компетентност.

**Чл.7.** Училищната общност в ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево споделя и работи за спазване на убеждението, че:

1. Детството е изключително важен период от живота на човека;
2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето;
3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност;

4. На всяко дете е гарантирано правото на:
- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религия при спазване законите на страната;
- формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващи достойнство му методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или други форми на въздействие;
6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие;
7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал;
8. Всяко дете има право на защита по най-добър начин;
9. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от закрила.

## УЧЕНИЦИ

**Чл.8.** От ***учениците*** в ОУ „Христо Смирненски", гр. Генерал Тошево се очаква да спазват следните норми на етично поведение:

1. Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение;
2. Да познават и спазват приетите правила и реда в училище;
3. Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения;
4. Да не използват груб език, обидни думи и злепоставяне на съученици, учители и родители;
5. Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните;
6. Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности;
7. Да приемат за първостепенно свое задължение в училище обучението;
8. Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратяват, съобразно възможностите си и разписаните правила в училище;
9. Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите;
10. Да проявяват внимателно и грижовно отношение към по-малките ученици;
11. Да търсят решение на проблемите като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител, педагогическия съветник и училищното ръководство;
12. Да идват в училище в приличен и чист външен вид и да не демонстрират материални възможности на родителите си пред останалите;
13. Да пазят училищното имущество, публична собственост така, както пазят личните си вещи;
14. Да се грижат се за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда;
15. Да определят и приемат заедно Етични правила, които да стоят на видно място във всяка класна стая.

**Чл.9.** ***Учениците*** не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, работници/служители и родители като ги снимат, записват и разпространяват записите чрез различни медии без тяхно знание и съгласие.

**Чл.10.** (1) ***Учениците,*** като част от училищната общност приемат да спазват правила за безопасно поведение в Интернет и етично използване на социалните мрежи:

1. Да не снимат и публикуват клипове, в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители;
2. Да не качват снимки или колажи, които уронват достойнството на други хора – деца или възрастни;
3. Да не публикуват информация за други хора – деца или възрастни, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер;
4. Да не използват груби и обидни думи и особено заплахи към други хора – деца или възрастни;
5. Да не влизат в непознати и съмнителни сайтове, които нямат връзка с образователния процес без знанието и разрешението на родителите или учителите;
6. Да не отговарят на запитвания на непознати лица по Интернет, да създават контакти с тях, да се срещат с тях;
7. Да не качват и споделят каквато и да е лична информация, без позволение на родител. /Личната информация включва име, адрес, телефонен номер, години, училището, в което учим и др./;
8. Да не поставят снимки в Интернет със свободен достъп на видимост без предварително одобрение от родител;
9. Да не отварят e-mail от непознат адрес;
10. Да не правят нищо, за което ги е помолил някой, с когото са се запознали онлайн, без да го обсъдят с родителите си или с учители.

**Чл.11.** За нарушение на нормите записани в чл. 8, чл.9 и чл.10 учениците носят отговорност, съгласно разпоредбите на Правилника за дейността на училището.

**Чл.12.** За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците подават устни сигнали до класния ръководители училищното ръководство, когато тези нарушения са извършени от ученици. Уведомените лица провеждат проучване по случая и при установяване на действително нарушение провеждат разговори със страните като предприемат мерки за отстраняване на нарушението и/или налагане на санкции, съгласно Правилника за дейността на училището.

**Чл.13.** За нарушение на правата им, спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс, учениците чрез своите родители могат да подадат писмен сигнал до Етичната комисия на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево, когато тези нарушения са извършени от възрастен – учител, служител или друг родител. Етичната комисия, съгласно регламента си за работа взема отношение по случая.

## УЧИТЕЛИ И СЛУЖИТЕЛИ

**Чл.14.** В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионални си задължения, учителите и служителите имат следните ***морални отговорности към учениците:***

1. Да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.
2. Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическо развитие на ученика.
3. Да подкрепят правото на ученика за свободно изразяване на мнение по въпроси от негов интерес.

4. Да осигуряват на учениците със специални образователни потребности равни възможности за достъп до образование.
5. Да не дискриминират учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статус, поведение или убеждения на родителите.
6. Да изпълняват задълженията си по Закона за закрила на детето.
7. Да познават симптомите на насилие (физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване).
8. При съмнения за насилие уведомяват органите за закрила на детето.
9. Когато до тях достигне информация за насилие над ученик и за ситуации, които представляват заплаха за здравето и сигурността му, са длъжни да информират органите за закрила на детето.

**Чл.15.** В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионални си задължения, учителите и служителите имат следните ***морални отговорности към семейството:***

1. Да зачитат достойнството на всяко семейство, неговата култура, обичаи, език и убеждения.
2. Да зачитат ценностите на семейството и правото му да взема решения за своите деца.
3. Да информират семейството за всички решения, свързани с детето им и при необходимост го включват във вземането на такива решения.
4. Да общуват със семейството в дух на сътрудничество, взаимно уважение.
5. Да не използват служебните си отношения със семейството за лично облагодетелстване.
6. Да осигуряват конфиденциалност на информацията и зачитат правото на семейството на личен живот, с изключение на случаи, нарушаващи правата на детето.

**Чл.16.** В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионални си задължения, учителите и служителите имат следните ***морални отговорности към колегите си:***

1. Да проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на личността.
2. Да уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.
3. Да предотвратяват конфликтни ситуации помежду си. Недопустимо е възникване на конфликт в присъствието на външни лица.
4. Да представят честно, открито и аргументирано проблемите си пред своя пряк ръководител.
5. Да дават личен пример на учениците, а ръководителите – на своите подчинени със своето лично поведение и чувство за отговорност.
6. Да се отнасят отговорно към повереното им имущество.
7. Професионалното и личното поведение на учителите и служителите са несъвместими с корупционни прояви от всякакъв формат.

**Чл.17.** В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионални си задължения, учителите и служителите имат следните ***морални отговорности към обществото:***

1. Да работят за утвърждаване авторитета на училището, като се въздържат от действия и коментари в публичното пространство, които биха уронили престижа на професията и авторитета на институцията в която работят.
2. Да работят в подкрепа на закони и политики, които подпомагат благополучието на децата и семействата им.

3. Да опазват данните и личната информация за учениците и всички посетители на училището, станали им известни при или по повод изпълнението на служебните им задължения.

**Чл.18.** За нарушение на правата си спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс учителите и служителите могат да се обърнат към Етичната комисия на ОУ „Христо Смирненски", гр. Генерал Тошево при спазване на съответния ред.

## РОДИТЕЛИ

**Чл.19.** Семейството е основен фактор, който осигурява условия за развитие на детето. То следва да дава пример за разбирателство и добри отношения и да възпитава детето в дух на отговорност, уважение, толерантност и ненасилие.

**Чл.20.** (1) Родителите имат следните задължения и ангажименти:
1. Да осигуряват редовното присъствие на ученика в образователната институция;
2. Да уведомяват своевременно класния ръководител в случаите на отсъствие на ученика;
3. Да окуражават децата си активно да участват в училищния живот и да ги насърчават винаги да спазват общите правила;
4. Да се стремят да работят в сътрудничество с учителите и ръководството на училището, както в интерес на своето дете, така и в интерес на останалите ученици и училището като цяло;
5. Да приемат, че всички деца са равни и имат еднакви права.Да не решават каквито и да е проблеми с чуждо дете в отсъствие на негов родител. Саморазправата е недопустима!;
6. Да носят отговорност за поведението на децата си и ги учат сами да поемат отговорност за последствията от поведението им;
7. Да зачитат професионалната компетентност на учителите, техните права и лично достойнство;
8. Да не злепоставят учителите и не изказват критика към тях в присъствие на децата си;
9. Да не предявяват претенции към учителите относно учебната програма и други регламенти в училище, които имат общозадължителен характер за цялата образователна система;
10. Да носят отговорност към поведението на децата си в Интернет пространството;
11. Да участват в родителските срещи;
12. Да се явяват в образователната институция след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

(2) ***Ръководството*** на ОУ „Христо Смирненски" – Генерал Тошево съблюдава отговорността на родителите по отношение на задълженията им описани в предходната алинея.

(3) За нарушение на правата си спрямо нормите записани в настоящия Етичен кодекс родителите могат да се обърнат към Етичната комисия на ОУ „Христо Смирненски", гр. Генерал Тошево при спазване на съответния ред.

**Чл.21.** (1) ***Членовете на Обществения съвет иУчилищното настоятелство*** са длъжни да осъществяват своята дейност при спазване на законодателството, вътрешните правила на ОУ „Христо Смирненски" – Генерал Тошево, принципите и правилата на настоящия Етичен кодекс и при спазването на най-високите морални стандарти.

(2) Членовете на Обществения съвети на Училищното настоятелство осъществяват дейността си на базата на сътрудничество и ефективна комуникация.

**Глава трета**

## ЛИЧНО И ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

### ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

**Чл. 22.** (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения живот учителите, служителите и училищното ръководство следват поведение, което не уронва престижа на училището като:

1. Не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави;
2. Стремят се да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си;
3. Спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват;
4. Не участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на училището или достойнството на другите;
5. Уважават и зачитат правото на мнение на останалите и спазват училищните разпоредби;
6. Поставят пред своя ръководител проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата, спазвайки добрия тон и колегиални отношения;
7. Противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

(2) Учителите, служителите и училищното ръководство не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения.

(3) Учителите, служителите и училищното ръководство не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими със задълженията и отговорностите им.

### ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

**Чл.23.** (1) ***Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал*** подпомагат ръководството на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработване и провеждане на политиката на институцията, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяване правомощията на неговите ръководители.

(2) ***Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал*** следват поведение, което не накърнява престижа на професията и проявява следните качества:

1. Професионална компетентност – знания, умения и квалификация за заеманата длъжност.

2. Ефективност – стремеж към максимални резултати от труда при минимален разход на ресурси.

3. Отговорност и изпълнителност – проява на развито чувство на дълг при изпълнение на трудовите си задачи.

4. Услужливост – активно съдействие при изпълнение на служебните задължения.

5. Вежливост – устойчиво и любезно поведение.

6. Честност – искреност при изпълнение на служебните задължения.

7. Лоялност – почтено и уважително отношение към училището, към работещите в него, и към учениците.

(3) ***Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал*** изпълняват служебните си задължения при строго спазване на политика в образованието.

(4) ***Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал*** опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели. Информират своевременно директора при загубата или повредата му.

(5***) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал*** в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигурят ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

(6) ***Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал*** трябва да извършват необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използват документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при строго спазване на правилата за защита на информацията.

(7) ***Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал*** са длъжни да спазват установеното работно време за изпълнение на възложените им задължения.

**Чл.24.** (1) ***Педагогическите специалисти*** следва да:

1. Опазват живота и здравето на учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията.
2. Зачитат правата и достойнството на учениците и другите участници в предучилищното и училищното образование.
3. Сътрудничат и партнират със заинтерисованите страни.
4. Се съобразяват с уникалността и специфичната уязвимост на всеки ученик.
5. Подкрепят и стимулират правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес, при дискусия, целево, при използване на обмислени аргументи и при зачитане на достойнството на другите.
6. Не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
7. Познават симптомите на тормоз и насилие над ученик – физическо, психическо, сексуално, вербално, емоционално.

(2) Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на ученик да окажат пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за изясняване на ситуацията и закрила на детето.

(3) Когато им станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученик, имат моралната и законовата отговорност да информират: ръководството на училището, родителите, органите по закрила на детето и при необходимост, и други

институции (полиция, спешна помощ и др.), в ред, който съответната ситуация предполага като приоритетен.

**Чл.25.** Работещите в образователната институция ***непедагогически специалисти*** следва да:

1. Се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки.
2. Зачитат правата и достойнството на личността и не допускат прояви на дискриминация.
3. Изпълняват задълженията си безпристрастно и непредубедено.
4. Създават условия за равнопоставеност на разглежданите случаи и лица.
5. Не разпространяват данни и лична информация, станала им известна при изпълнение на служебните си задължения.
6. Се отнасят с професионален позитивизъм към учениците, родителите и гражданите, като зачитат техните права и достойнство на личността им.
7. Не допускат всякакви форми на злоупотреба със служебни правомощия, като отправяне на заплахи, оказване на психологически натиск или физическо насилие.

**Глава четвърта**

**КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ**

**Чл.26.** (1) Конфликт на интереси възниква, когато учителят или служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

**Чл.27.** Педагогическият специалист на ОУ "Христо Смирненски", гр. Генерал Тошево, подпомага органите на държавна власт със своя висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика в образованието.

**Чл.28.** (1) Педагогическите специалисти и служители спазват всички принципи и правила на висок морал, честност и лоялност.

(2) Педагогическите специалисти могат да извършват обучение или подкрепа на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподават, след като декларират своята дейност пред директора.

(3) Педагогическите специалисти не могат да използват служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(4) Педагогическите специалисти и служители трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. Не допускат да бъдат поставен във финансова зависимост или друга обвързаност от външни лица или организации. Не приема подаръци, пари, услуги или други ползи за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(5) Педагогическите специалисти и служители не трябва да допускат възможност друг колега да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси. Противодействат на възникнали корупционни прояви и други неправомерни действия в училище.

(6) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно нареждания на ръководителя му, педагогическият специалист и/или служител може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

(7) Педагогическите специалисти и служителите са длъжни да спазват служебната йерархия и стриктно да изпълняват актовете и заповедите на горестоящите органи и служители от администрацията.

(8) Педагогическите специалисти и служителите не са длъжни да изпълняват неправомерна заповед, когато тя съдържа очевидно за тях правонарушение.

(9) Педагогическите специалисти и служителите могат да поиска писмено потвърждаване на служебния акт, когато в отправената към него устна заповед се съдържа очевидно за тях правонарушение.

(10) Педагогическите специалисти и служителите поставят открито и честно пред своя ръководител проблемите, с които се сблъскват по време на работа.

(11) Педагогическите специалисти и служителите не трябва да използват или разкриват поверителна информация, получена от тях по време на службата им, освен ако законно са упълномощени да го направят.

(12) ***Педагогическите специалисти и служителите*** трябва да се въздържат от коментари и действия, които биха причинили загуба на доверие в училището, образователната система и който и да е служител в системата.

(13) ***Педагогическите специалисти и служителите*** нямат право да уронват престижа и доброто име на работодателя си чрез разпространение на поверителна информация. Това означава, че педагогическите специалисти при изразяване на мнения, предоставяне на становища и други подобни действия, да не злепоставят работодателя пред трети лица или обществото, което да се отразява неблагоприятно на ефективността и авторитета на училището. Служителят е част от трудовия колектив и със своето поведение и действия трябва да повишава неговия престиж, а не да накърнява интересите му. Следва да се има предвид, че за нарушения на трудовата дисциплина, в случай че работодателят прецени, че е извършено нарушение от служителя в т.ч. нарушението по чл. 126, т. 9 от КТ, може да се налага дисциплинарно наказание единствено при спазване на правилата и процедурата, уредени в Кодекса на труда.

**Глава пета**

## ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

**Чл.29.** В отношенията си с колегите педагогическите специалисти и непедагогическия персонал проявяват коректност и не допускат поведение, накърняващо достойнството на отделната личност като:

1. Зачитат изразеното мнение и не допускат оскърбителни коментари;
2. Изграждат и поддържат отношения на сътрудничество, уважение и търпимост;
3. С действията си укрепват авторитета на образователната институция и не допускат уронване на престижа и;
4. Носят отговорност за личното си поведение, външен вид и спазват добрия тон;
5. Подкрепят семействата при възпитанието на учениците;
6. Не използват методи, уронващи достойнството на ученика;
7. Не предлагат услуги, за които не притежават компетенции, квалификация и правоспособност.

**Чл.30.** (1) В отношенията си с колегите, включително при използването на информационни и комуникационни технологии, педагогическите специалисти и непедагогическият персонал проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделна личност или създава враждебна или обидна среда. Както и:

1. Не коментира с или пред ученици, родители и други колеги поведението, личния и професионалния живот и личностните характеристики на колеги под каквато и да е форма, както и ситуации, свързани с тях или училищната институция;
2. Не коментира пубично - с ученици, родители и колеги, личния и професионалния си живот, ако това пряко не е свързано с обекта на преподавателска дейност.

(2)Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот. В отношенията между служителите не се допускат никакви форми на дискриминация.

(3) В отношенията между служителите не се допускат поведение на тормоз от психически, физически, сексуален и всякакъв друг характер.

(4) Служителите, които са станали свидетели на неетично поведение, на насилие, на нехуманно или обидно отношение към което и да е лице от страна на друг служител, докладват на непосредствения си ръководител или на директора на ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево.

**Чл.31.** (1) Когато противоречията между служителите не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на ръководителите си.

(2) Ръководството на ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево е длъжно да предприеме необходимото за преодоляване на конфликтите, за които е узнало, и/или за премахване на условията за тяхното възникване и поддържане. За целта могат да бъдат ангажирани и други служители на ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево, преминали обучения за управление и/или решаване на конфликти.

**Чл.32.** (1) Ръководството на ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево проявява отговорност към подчинените си, като подпомага изпълнението на професионалните им задължения и развитие, и се отнася към тях с уважение при зачитане на личното им достойнство.

(2) В случаите на назначаване, преместване или кариерно израстване на подчинените им, ръководството на ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево се води от принципите на законност, равнопоставеност, добросъвестност, безпристрастност, отчетност и не допуска каквато и да е форма на дискриминация.

(3) Ръководството на ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево дава пример за професионално, безпристрастно и ефективно изпълнение на служебните задължения.

## Глава шеста

## ЛИЧЕН МОДЕЛ НА ПОВЕДЕНИЕ

**Чл.33.** (1) При изпълнение на професионалните си задължения и в обществения си живот, включително при използването на информационни и комуникационни технологии,

педагогическите специалисти и непедагогическият персонал следват поведение, което не уронва престижа на ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево.

(2) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не допускат както на работната си място, така и извън него, включително при използването на информационни и комуникационни технологии поведение, несъвместимо със закона и с правилата за поведение на този кодекс.

(3) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им целят да ги преустановят, като запазят спокойствие и контролират поведението си.

**Чл.34.** Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не могат да участват в прояви, с които накърняват престижа на ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево, като в това число:

1. Не могат да упражняват дейности или да заемат други длъжности, които съгласно Конституцията или закона са несъвместими с длъжността, която заемат;
2. Придобиват и управляват имуществото си, без да злоупотребяват със служебното си положение;
3. Нямат право да се възползват от служебното си положение или да използват правомощията си, с цел извличане на лична облага.

**Глава седма**

## ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И СЛУЖЕБНАТА ИНФОРМАЦИЯ

**Чл.35.** (1) Обработването на лични данни се осъществява съобразно международните принципи за защита на данните и вътрешното законодателство.

(2) Служебната информация не може да бъде използвана за користни цели, не може да се разгласява пред трети лица, освен по предвидения от закона ред.

(4) Спазват нормативните изисквания за достъп до информация, като съблюдават правилата за защита на класифицираната информация.

(4) Не се вписват неверни данни в документи, съхранявани или изисквани за нуждите на МОН.

**Глава осма**

## ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

## НАБЛЮДАВАНЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

**Чл.36.** В ОУ„Христо Смирненски“, гр. Ген. Тошево се определя механизъм за наблюдение, установяване на нарушения, докладването и предприемането на мерки по действието на Етичния кодекс на общността с цел да се гарантира спазването на неговите норми.

**Чл.37.** Нарушения на нормите на Етичния кодекс се установяват по писмени сигнали от всички членове на училищната общност и всички граждани при взаимоотношенията им с ОУ „Христо Смирненски“, гр. Ген. Тошево.

1. Устни сигнали могат да подават само учениците като ги представят на съответните отговорни лица – класен ръководител, заместник директор по учебната дейност, които са длъжни да уведомят директора за постъпилия сигнал.
2. Писмените сигнали се внасят във входящия дневник на Етичната комисия на училището.
3. Сигнали за извършени от директора нарушения, се установяват в писмен вид, внесен в РУО – гр. Добрич.

**Чл.38.** (1) Всеки подаден сигнал за нарушение на Етичния кодекс от учител или служител в ОУ „Христо Смирненски“ гр. Ген. Тошево се проверява от директора не по-късно от края на следващия работен ден.

(2) В случай, че директорът отсъства проверката се извършва след неговото завръщане.

(3) Лицето, заместващо директора е длъжно да го информира за всички подадените сигнали по време на неговото отсъствие.

**Чл.39.** (1) Установяването на нарушението, за което е подаден сигнал, задължително включва разговор с лицето, срещу когото е подаден. Когато нарушението е от учител или служител на разговора присъства и председателя на Комисията по етика или друг неин член. При необходимост могат да бъдат проведени и други действия, свързани с обективното изясняване на случая.

(2) Ако в хода на разговора се установи необходимост, се съставя писмен протокол за подадения сигнал и установеното нарушение, който се подписва от лицето, подало сигнала, служителя срещу когото е сигнала и поне още едно лице, което е присъствало на разговора.

(3) При констатирани с протокол нарушения на Етичния кодекс от учител или служител, директорът може да го насочи към Комисията по етика, която дава становище по случая.

**Чл.40.** При констатирани нарушения на нормите на Етичния кодекс от учители, зам.директор и служители, гражданите представят случая на директора на училището в писмен вид.

**Чл.41.** При констатирани нарушения на нормите на Етичния кодекс от директора на училището, гражданите представят случая в писмен вид в РУО – гр. Добрич.

**Чл.42.** Всички сигнали за нарушаване на нормите на Етичния кодекс от учители, заместник директори и служители се проверяват по реда на Кодекса на труда – от работодателя.

**Чл.43.** Всички сигнали за нарушаване на нормите на Етичния кодекс от директора на училището се проверяват по ред, определен от РУО – гр. Добрич.

**Чл.44.** (1) При безспорно установени нарушения на нормите на Етичния кодекс от учителите, заместник директора и служителите на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Ген. Тошево, директорът взема решение за търсене на дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда.

(2) Директорът на училището издава мотивирана заповед за налагане на дисциплинарно наказание.

(3) Всички наложени дисциплинарни наказания за нарушения на нормите на Етичния кодекс могат да бъдат обжалвани лицата по съответния административен и/или съдебен ред.

## КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

**Чл.45.** (1) Директорът ОУ „Христо Смирненски", гр. Генерал Тошево осъществява наблюдение за спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси, като създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от ***Общото събрание*** за срок от ***една година***.

(3) Съставът на комисията и функциите и се обсъждат на заседание на ***Общото събрание*** и се определят със заповед на директора на ОУ „Христо Смирненски", гр. Генерал Тошево.

**Чл.46.** Комисията по етика се избира най-късно в срок до 10 дни след приемане на Етичния кодекс.

- В състава на Комисията по етика се включват представители на педагогическия и непедагогически персонал.
- Комисията по етика се състои от 5 члена.
- Комисията по етика съставя процедура за дейността си, като част от Етичния кодекс на училището, която задължително урежда:
  - Ред за събиране на информация и приемане на сигнали;
  - Сроковете за разглеждане и отговор на сигналите;
  - Форма на произнасяне по казусите – становища, тълкувания и пр.
- Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Общото събрание.

**Чл.47.** Всеки заинтересован член на училищната общност може да внесе сигнал в Комисията по етика. За целта жалбата се регистрира във входящия дневник на Комисията по етика. Постъпилите жалби се предоставят на Комисията по етика в 1 дневен срок.

## ПРОЦЕДУРА ПРЕД КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

**Чл. 48.** (1) Депозиране на сигнал за нарушение на Етичния кодекс. При получаване на сигнал за нарушаване на Етичния кодекс, Комисията следва да се увери, че има достатъчно информация, която да даде възможност да бъде разгледано оплакването.

(2) Сигналът следва да съдържа:

1. Данни за лицето, подало оплакването – трите имена, позицията, която заема, телефон за връзка;
2. Данни за служителя, който в случая е нарушил Кодекса – имена и позиция, която заема;
3. Кратко изложение на действието /бездействието/, по възможност с доказателстен материал.

(3) На първото си заседание след получаване на сигнала Комисията по етика разглежда същия и излиза с решение, дали да започне проучване на случая и дали оплакването отговаря на изискванията, предвидени в настоящия Кодекс.

(4) Ако Комисията установи, че оплакването не отговаря на формалните изисквания на Етичния кодекс, тя изпраща писмо на лицето, да отстрани нередностите, като определя срок. Ако не бъдат отстранени недостатъците на оплакването, Комисията го оставя без разглеждане.

(5) Ако Комисията установи, че оплакването отговаря на предвидените в Етичния кодекс изисквания, следва да извърши проучване и да даде становище по него.

**Чл.49.** Действия на Комисията по етика при разследване на подаден сигнал:

1. Комисията връчва писмо на лицето, посочено в жалбата, като нарушител на Кодекса, в което го запознава с постъпилото оплакване и го поканва в срок от 7 дни от връчване на писмото да представи писмен отговор, заедно с доказателствата, на които се позовава;

2. В случай, че лицето признае, че е действало в нарушение на Етичния кодекса, се изготвя предложение за мерките, които ще бъдат взети за поправяне на ситуацията;

3. В случай, че лицето отхвърли обвиненията, се насрочва заседание на Комисията по етика, за изслушване на двете страни и вземане на окончателно решение по казуса;

4. Когато Комисията установи, че има нарушения на Етичния кодекс породени от недоразумения, или друга форма на непредумишлени действия, тя предоставя възможност на страните да изяснят ситуацията и отношенията и да постигнат удовлетворително за тях приключване на случая. Комисията, в свое становище, уведомява писмено директора;

5. Когато Комисията констатира извършването на груби нарушения на Етичния кодекс и/или отказ на страните да постигнат удовлетворително за тях приключване на случая, тя излиза със становище пред директора за предприемане на последващи мерки. В становището се посочват установените нарушения на Етичния кодекс, проведената от Комисията работа по случая и резултатите от нея.

**Чл.50.** Директорът след получаване на становището на Комисията по етика се запознава със случая, като взема предвид всички факти и обстоятелства и може да реши:

1. Да поиска от служителя да отстрани нарушението;
2. Да поиска гаранции от служителя, по отношение на бъдещо поведение;
3. Да поиска служителят да понесе дисциплинарна отговорност, съгласно Кодекса на труда.

**Чл.51.** В своята работа Комисията по етика спазва следния регламент:

1. Подаването на сигнал към Етичната комисия става като се вписва жалбата във входящия дневник на Етичната комисия на училището, след което се предоставя на председателя на Комисията в 1 дневен срок;

2. Желателно е всеки сигнал да бъде е придружен с доказателства. Ако липсват такива, Комисията може да ги изиска като условие за разглеждане на случая;

3. Комисията по етика не разглежда анонимни сигнали!;

4. След получаването на сигнала, председателят на Комисията свиква заседание за неговото разглеждане в 7 дневен срок;

5. На първото си заседание за разглеждане на сигнала Комисията излиза с решение дали оплакването отговаря на изискванията и дали ще започне разследване по него;

6. Ако Комисията установи, че оплакването не отговаря на предвидените норми в Етичния кодекс, в 3 дневен срок от провеждане на заседанието тя връчва писмо на лицето, подало сигнала да отстрани нередностите. Срокът за отстраняването им е 7 дни;

7. Ако не бъдат отстранени нередностите на оплакването, Комисията го оставя без разглеждане;

8. Ако Комисията установи, че оплакването отговаря на предвидените норми в Етичния кодекс, тя започва разследване като в 3 дневен срок след първото заседание по случая връчва писмо на лицето, посочено в жалбата, като нарушител на Етичния кодекс;

9. В писмото си Комисията запознава лицето с постъпилото оплакване, като прилага копие от него и го поканва в срок от 7 дни от връчване на писмото да представи писмен отговор, заедно с доказателствата, на които се позовава;

10. Комисията по етика излиза със свое становище по всеки получен сигнал в 14 дневен срок, след датата на последното проведено заседание по случая;

11. Когато директорът на училището насочва получен към него сигнал за разглеждане от Комисията по етика той връчва копие от него с придружаващо писмо на председателя на Комисията;

12. За всяко свое заседание Комисията води протокол. Заседанията са редовни и се провеждат, ако присъстват всички членове на Комисията;

13. На своето първо заседание Комисията избира секретар, на ротационен принцип, който да води протоколите от заседанията;

14. Цялата документация на Комисията се съхраняват от нейния председател;

15. Комисията поддържа протоколна книга, входящ дневникза регистрация на сигналите, изходящ дневник за регистрация на кореспонденцията и класьор на издадените становища.

## ЦЕЛИ И СРЕДСТВА НА ЕТИЧНАТА КОМИСИЯ

**Чл.52.** (1) Да осигури правото на педагогическите специалисти, непедагогическия персонал, учениците и родителите да бъдат информирани с точност и в пълнота.

(2) Да допринася за установяването на професионални стандарти;

(3) Да съдейства за повишено обществено доверие в професионализма и почтеността на участниците в образователния процес в ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево, както и в издигането на престижа на българското образование и училището ни в частност.

(4) Да създаде система за саморегулиране на педагогическите специалисти, чрез прилагане на Етичния кодекс и решаване на спорове между образователната институция и обществото;

(5) Да заздрави свободата на словото, защитавайки правата на участниците в образователния процес;

(6) Да подкрепя педагогическите специалисти при прилагането на етичните правила и норми.

**Глава девета**

## САНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

**Чл.53.** Санкциите по този Кодекс имат задачата да осигурят предупредително и превъзпитателно въздействие върху нарушителя, както и да действат възпиращо при бъдещо незачитане на етичните норми от останалите участници в образователния процес.

**Чл.54.** (1) Санкциите са:

1. Изпращане на писмено уведомление до лицето, подлежащо на санкция, както и даване публичност на случая;

2. Предложение до работодателя за дисциплинарно наказание – за педагогическите специалисти и непедагогическия персонал
3. Забележка, преместване в друга паралелка в същото училище, предупреждение за преместване в друго училище, преместване в друго училище и преминаване от дневна в самостоятелна форма на обучение – за учениците.

(2) Непроизнасянето в срок до две седмици от получаването на сигнала, се счита за мълчалив отказ за налагане на санкция.

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. (1) Настоящият Етичен кодекс на училищната общност се довежда до знанието на всички участници в общността, като се поставя на видно място в образователната институция и се публикува на интернет страницата и.

(2). Запознаването с разпоредбите на Етичния кодекс се извършва н 7-дневен срок от утвърждаването му.

(3). В случай на отсъствие на работник/служител, същият е длъжен да се запознае с настоящия кодекс след завръщането си на работа.

§2. Настоящият Етичен кодекс влиза в сила от датата на утвърждаването му.

§3. Правилата за поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от всекидневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

§4. Отклоненията на нормите на настоящия кодекс водят до санкциите предвидени в Закона за предучилищното и училищно възпитание, Кодекса на труда и Правилника за дейността на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево.

§5. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване, в съответствие с промените в нормативната база и очакванията на обществото.

Този Етичен кодекс е създаден и приет от:

1. Весела Иванова – представител на Педагогическия съвет;
2. Даниела Николова – представител на Педагогическия съвет;
3. Елена Атанасова - представител на Педагогическия съвет;
4. Нурсен Юмер Сали - представител на Педагогическия съвет
5. Радостина Иванова Колева - представител на Педагогическия съвет;
6. Александър Маринов - представител на Педагогическия съвет;
7. Петя Георгиева - Пейкова – представител на Обществения съвет;
8. Иванка Кръстева – представител на Училищното настоятелство;
9. Хрисия Христова – представител на Ученическият съвет.

Запознати с Етичен кодекс на ОУ „Христо Смирненски“: